

Kulturudvalget
KUU alm. del - Bilag 161
Offentligt

Kulturudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K
Att. udvalgsformand Troels Christensen

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

MODTAGET

21 MRS. 2007

Parlamentarisk Afdeling

KUNSTMUSEUM

I henhold til aftale med Preben Rudiengaard tillader jeg mig hermed at fremsende en visionsplan om kulturelle operatører i fremtidens samfund, som vi gerne vil drøfte med Folketingets Kulturudvalg.

Med denne plan vil vi i en femårig forsøgsperiode gerne undersøge og beskrive, om der findes et dynamisk og tidssvarende alternativ til de omfattende museumssammenlægninger, som strukturreformen umiddelbart lægger op til.

Planen udspringer direkte af Esbjerg Kunstmuseums formidlings- og forskningsprojekter gennem de seneste ti år.

Med venlig hilsen

Inge Merete Kjeldgaard

Direktør

Vedlagt: beskrivelse (2 sider) og to bilag (7 sider)

EN ANDEN VEJ

VISONSPLAN OM KULTURELLE OPERATØRER I FREMTIDENS SAMFUND

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

Større enheder - plan og idé

I forbindelse med strukturreformen har Esbjerg Kunstmuseum udarbejdet en visionsplan, som vi gerne vil drøfte med Folketingets Kulturudvalg. Planen udspringer direkte af museets formidlings- og forskningsprojekter gennem de seneste ti år.

Med denne plan vil vi i en femårig forsøgsperiode gerne undersøge og beskrive, om der findes en anden vej end de omfattende museumssammenlægninger, som strukturreformen umiddelbart lægger op til. Selve idéen med planen er i korthed at lancere en mere fleksibel model, hvor museet indgår formaliserede samarbejdsaftaler om sine kerneområder, forskning og formidling, med flere eksterne samarbejdspartnere fra forskellige institutioner uden for museumsverdenen. Det er vores tese, at man ved at etablere sådanne kreative kompetenceklynger på tværs af institutioner og fagområder vil kunne skabe større og mere operative enheder på en mere tidssvarende og mindre fastlåsende måde, således at museet og de øvrige involverede institutioner gennem deres nyskabende samarbejde bliver både meget synlige og mere professionelle kulturelle operatører i samfundet, end de er i dag.

Formålet med denne alternative plan er således at skabe en dynamisk og fleksibel model, der både kan styrke udviklingen af de involverede institutioner og ændre deres rolle i samfundet. Dette er ud fra en oplevelsesøkonomisk betragtning det perspektivrige i projektet. En sådan model vil på unik vis forene kunstnerisk, videnskabelig og museologisk ekspertise. Det er det nyskabende i projektet.

Efter vores bedste vurdering vil et sådant projekt have såvel national som international betydning.

Hvorfor Esbjerg Kunstmuseum?

Siden midten af 1990'erne har vi på Esbjerg Kunstmuseum eksperimenteret med at finde helt nye veje inden for formidlingen af moderne kunst og samtidig iværksat forskning i, hvad publikum oplever på et kunstmuseum. Vi arbejder således løbende med at udvikle og undersøge metoder til at styrke den personlige kunstoplevelse og sætter kvaliteten af den enkelte gæsts oplevelser i centrum for opmærksomheden. Dette arbejde har i årenes løb tiltrukket eksterne samarbejdspartnere fra vidt forskellige institutioner og fagområder.

Som det fremgår af vedhæftede liste over museets hidtidige forskningsprojekter, er forskningsprogrammet i publikumsreaktioner et omfattende forskningsfelt, som så at sige danner selve fundamentet for museets virksomhed. Forskningen er integreret i museets formidlingsmæssige arbejde, således at resultaterne af

KUNSTMUSEUM

hvert enkelt forskningsprojekt efterfølgende bl.a. omsættes direkte i udstillinger, nye perspektiveringer af samlingen, i nye formidlingstiltag - og omvendt kan formidlingstiltag give anledning til nærmere forskningsmæssige undersøgelser

I en længere årrække har museet således arbejdet intenst på at udvikle udstillingen som medium for at lægge kunsten frem, så den i én og samme udstilling direkte gennem sanseapparatet kan opleves og fortolkes på mange planer. Desuden har museets kunstfaglige personale på forskellige måder opsøgt nye publikumsgrupper. For eksempel har vi i samarbejde med kunstnere arrangeret udstillinger, der med særlige tiltag i byens offentlige mødesteder nedbryder grænsen mellem museets og byens rum. Med et satellitmuseum er vi flere gange flyttet ud, hvor folk er, f.eks. på stranden. Og endelig har vi indbudt særlige ikke museumsvante grupper til arrangementer i krydsfeltet mellem såvel musik og billedkunst som videnskab og kunst.

Esbjerg Kunstmuseum fungerer som et æstetisk eksperimentarium for publikum. Gennem en række interaktive udstillings- og formidlingsprojekter har vi i en årrække inddraget den enkelte museumsgæst som medskaber på forskellige måder. Samtidig er museet et æstetisk eksperimentarium for kunstnere f.eks. i udstillingsserien MATCH, hvor en dansk kunstner inviterer en udenlandsk kollega til at omskabe museets særudstillingsområde til et fælles værk, og i en udstillingsserie, der i krydsfeltet mellem naturvidenskab og billedkunst sætter fokus på vores billeder af verden.

På Esbjerg Kunstmuseum har vi således mange års erfaring inden for de fleste af de formidlings- og forskningsområder, der med udgangspunkt i formidlingsudvalgets udredning nylig er udmeldt som støtteværdige. Samtidig har museet i de seneste år også tiltrukket stadig flere eksterne samarbejdspartnere fra Danmark og udlandet til vores forsknings- og formidlingsprojekter, som det fremgår af vedlagte liste over projekter og samarbejdspartnere. Så efter disse mange års intense satsning på nytænkning inden for disse områder ser vi os rustede til at gennemføre dette forsøgsprojekt.

I håbet om, at I vil finde projektet interessant, sender jeg de venligste hilsener,

Inge Merete Kjeldgaard

Direktør

20.02.07

Vedlagt to bilag:

Bilag 1: liste over projekter og samarbejdspartnere fra 2006 og frem

Bilag 2: liste over forskningsprojekter 1995-2005

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

BILAG 1

LISTE OVER PROJEKTER OG SAMARBEJDSPARTNERE (2006 -)

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

1) Igangværende projekter

PROJEKT 4.A - MELLEML MUSIK OG BILLEDKUNST

I samarbejde med VMK - konservatoriet for musik og formidling har museet adopteret en 4. klasse, der hele skoleåret 2006-07 bliver undervist i dansk, billedkunst og musik som ét fag skiftevis på museet, konservatoriet og skolen. Klassen følges af en forskergruppe fra RUC og Københavns Universitet, der undersøger, hvilken indflydelse kunst og musik har på børnenes måde at lære på, og hvad det betyder for deres liv. Folkeskolens pædagogik fokuserer på at dygtiggøre børnene, så de får opbygget faktuel viden eller teknisk kunnen - begge dele adskilt fra barnets livsverden. Gennem kunsten kan børnene få oplevelser, der har direkte forbindelse til deres nysgerrighed og følelsesmæssige liv. Mødet med kunsten kan derfor give dem større parathed til at optage viden inden for f.eks. matematik og sprogfag.

Samarbejdspartnere: Projekt: VMK, den Ny Opera, folkeskolen, Pædagogisk Udvikling Esbjerg. Forskning: Bjarne Sode Funch (RUC) med assistenter, Tone Roald (KU) med assistenter.

Status: Projektet blev indledt i august 2006 - forskere har mødt eleverne for anden gang i februar 2007.

2) Projekter, der indledes foråret 2007:

KUNST I KONTEKST - et udstillings- og forskningsprojekt om oplevelse af billedkunst

Genem fire udstillinger (2007-2010), der hver især planlægges af en markant kunstner og forsker i fællesskab, undersøges det, hvordan publikum oplever kunst, når den præsenteres i særlige, velkendte sammenhænge. Projektet gennemføres i nyskabende forskningssamarbejde, der bringer kunstnerisk, videnskabelig og museologisk ekspertise sammen i bestræbelsen på at udvikle kunst-udstillingen og kunstmuseet som uomgængelig kulturel operatør i fremtidens samfund.

Samarbejdspartnere: Billedkunstnere som kuratorer: Claus Carstensen, Per Bak Jensen, Olafur Eliasson, Ann Lislegaard, Forskere som kuratorer: Prof. Per Aage Brandt, Case Western reserve University Cleveland Ohio, prof. Ole Fogh Kirkeby, ~~Eph-Business School~~, rektor Mogens Lindhardt, Pastoralseminariet Kbh.

Forskerteam fra Institut for Kunst og Kulturvidenskab Københavns Universitet, Institut for Æstetiske Fag Aarhus Universitet, Hamburger Kunsthalle, Universität der Künste berlin, Dpt. of Museum Studies University of Leicester.

KUNSTMUSEUM

Status: Forberedelse til 1. udstilling "Gud og hver mand" (efteråret 2007) indledt i januar 2007.

Støtte: Provinspuljen, Ribe Amt, Lida og Oskar Nielsens Fond.

PROJEKT JUNIOR_GUIDES

I forlængelse af museets eksperimenterende formidlingstiltag og forskningsprojekter i publikumsreaktioner planlægger vi at udvikle et alternativ til de mere traditionelle rundviserkorps i museumsverdenen - et formidlerkorps bestående af 8-10 børn i alderen 10-12 år, der på en personlig måde skal introducere værker i samlingen for museets voksne gæster.

Samarbejdspartnere: Projektet: VMK - konservatoriet for musik og formidling, Den Ny Opera. Forskning: Bjarne Funch (RUC), Tone Roald (Københavns Universitet)

Status: Junior_Guides er rekrutteret i januar 2007 fra 'Projekt 4.A mellem musik og billedkunst'. Lancering april 2007.

Støtte: Kuas.

www.eskum.dk - en banebrydende hjemmeside

I de sidste to år har museet arbejdet med at konceptudvikle og realisere en anderledes hjemmeside, der bygger på vores viden om publikumsreaktioner og vores mangeårige erfaringer fra forskningsprojekter og eksperimenterende formidlingstiltag. Hjemmesiden er tænkt som fuldstændig integreret i museets virksomhed. I udstillingssalene vil museets gæster således ikke alene møde kunst, som de allerede har etableret kontakt med via nettet. De vil også opleve, hvordan brugerne af sitet løbende får direkte indflydelse på museets formidlingstiltag. Omvendt vil de personlige oplevelser, publikum har i mødet med værker på museet, blive omsat til introduktioner til kunstværker på sitet.

Samarbejdspartnere: VMK, Den Ny Opera, (tjek)

Status: eskum_faktuelt klar til programmering. eskum_virtuelt udbydes i marts 2007.

Støtte: Kulturnet Danmark-puljen, Esbjerg Fonden.

3) Kommende projekter, kort:

GESAMTKUNSTWERK - KUNST OG OPERA

På tværs af kunstarter og institutioner, i krydsfeltet mellem billed- og scene-kunst, mellem udstilling og performance undersøger vi med dette projekt, hvordan billedkunstnerisk iscenesættelse influerer på oplevelsen af et musikalsk værk.

Samarbejdspartnere, plan: Projekt: Den Ny Opera, Esbjerg Ensemble. Forskning: Aarhus og Københavns Universitet: Institut for Æstetiske fag og Institut for Kunst og Kulturvidenskab, RUC og Københavns Universitet: Institut for Psykologi.

Status: Projektbeskrivelse udfærdiges 2007. Konceptudvikling klar. Aftaler med

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

KUNSTMUSEUM

DNO og forskere. Gennemføres i 2008-2009.

Støtte: ansøgninger ultimo 2007.

KUNSTNERISK FORSKNING - HVAD ER DET?

I samarbejde med Kunstakademiet planlægges et længerevarende forskningsprojekt, der forsøgsvis vil afdække, hvad kunstnerisk forskning er. Resultaterne præsenteres gradvist på museet.

Sambejdspartnere, plan: Det Kgl. Danske Kunstakademi København, Afdeling for kunsthistorie, Københavns Universitet og Aarhus Universitet, Universität der Künste Berlin.

Status: Projektbeskrivelse udfærdiges 2007. Forhåndsftale med Kunstakademiet indgået.

INTRODUKTION TIL SAMTIDSKUNST - NU FOR NYDANSKERE

I forlængelse af museets forskningsprojekt om introduktion til kunst i 2002 planlægges en række forskningsbaserede eksperimenter i, hvordan man med udgangspunkt i andre kulturer kan introducere nydanskere til billedkunst, således at den enkelte oplever kunsten med baggrund i netop sin livserfaring.

Status og samarbejdspartnere: under planlægning

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

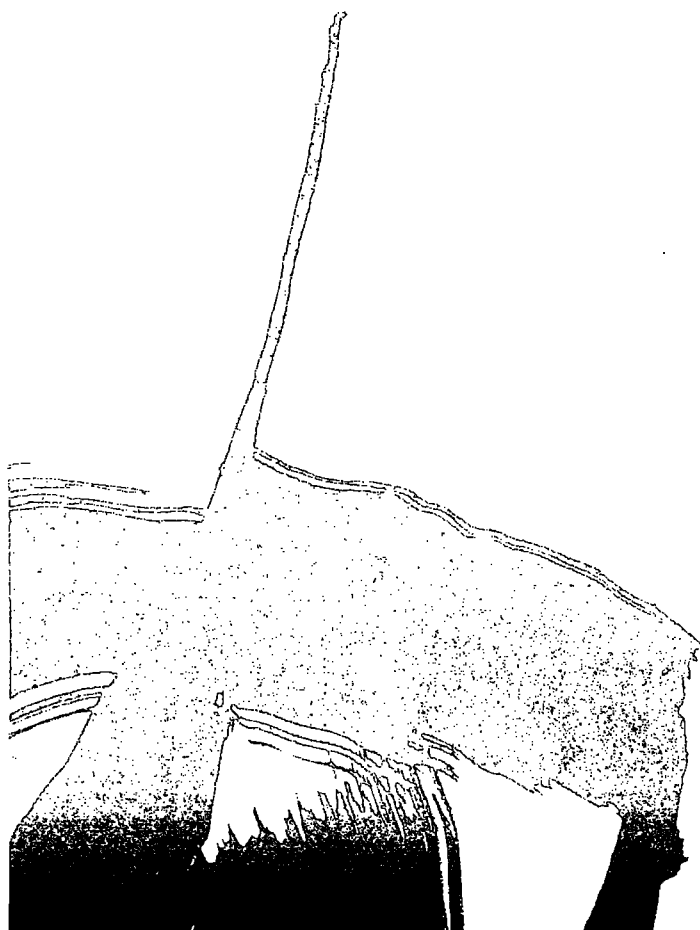
DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

KUNSTMUSEUM

BILAG 2

ESBJERG KUNSTMUSEUMS FORSKNINGSPROGRAM I PUBLIKUMSREAKTIONER 1995-2007

PROJEKTER, PUBLIKATIONER/ARTIKLER (i udvalg)

1995-96: KUNSTMUSEET I SAMARBEJDE MED SKOLER:

FORMÅL: at undersøge hvordan kunstmuseet kan bidrage kvalitativt til folkeskolens billedkunstundervisning.

RESULTATER: Anti-kunst-holdninger er udbredte blandt forældre og på skolerne.

Kunstmuseets formidlingsvirksomhed bør baseres på en kunstpædagogik, der fokuserer på billedkunstens særegne kvaliteter og kunstoplevelsens psykologiske perspektiver for derved at afgrænse kunstmuseets særlige opgave over for undervisningen i folkeskolen.

LITTERATUR: Rapport (SMN/EKS), Funch, B.S.: The Art Museum in Partnership with Schools, in Museum International 1997, no.194, pp 38-41, Funch, B.S.: Billedkunst i psykologisk belysning, in Psyke & Logos, 18, 1997, pp 132-147, Meyer, P. og Kjeldgaard, I.M.: Den æstetisk oplevelse, in Kulturkontakten nr. 2, 1995, Kjeldgaard, I.M.: Intereuropæisk netværk, in Danske Museer maj 1999, pp 31-32.

IMPLEMENTERING: Bl.a. udvikling af æstetisk laboratorium og inspirationsmaterialer til skoler (bruges stadig - udvikles fortsat). Oprettelse af intereuropæisk netværk (Hooper-Greenhill er i dag medlem af museets forskerteam). Personlighedsudviklende kunstkurser for lærere i samarbejde med Pædagogisk Center (kontakt mellem skole og museum styrket). Den udbredte anti-kunst-holdning er afsæt for næste forskningsprojekt:

1998-99: PUBLIKUMSREAKTIONER PÅ SAMTIDSKUNST:

FORMÅL: at undersøge publikums reaktioner på samtidskunst med henblik på en forståelse af, hvorfor mange er kritiske og afvisende over for ny kunst.

RESULTATER: Eksistentielle temaer som døden, meningsløsheden og friheden, som ofte aktualiseres i kunstoplevelsen, identificeres som grundlæggende anledninger til publikums afvisende reaktioner over for samtidskunst

LITTERATUR: Rapport (SHF/EKS), Erhardt, B: Skal det virkelig være kunst, in Humaniora 1998 #1, Grubach, Carsten: Kunstoplevelse - en personlig sag, in Kulturkontakten no 2, 1999, Funch, B.S.: Hvorfor ser vi på billedkunst? in Nordisk museologi 2000,1, pp 87-96, Funch, B. S. (1999). Synsoplevelse og billedkunst: En eksistentiel-fænomenologisk model. Bulletin, nr. 27: 8-13.

IMPLEMENTERING: Nye formidlingsinitiativer: 'Ind-i-kunsten', der aktiverer og

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

KUNSTMUSEUM

udvider det personlige møde med udvalgte, markante værker i samlingen (anv. stadig). 'Nye kunstoplevelser' - piecer (stadig) opstillet i åbne magasiner, der tager afsæt i museumsgæstens personlige livserfaringer, 'Lad hænderne se' åbner for oplevelser med skulpturer, der går direkte gennem sanseapparatet (stadig opstillet i åbne magasiner - har været udlånt til flere kunstmuseer), Dialogudstillinger af samlingen med forskellige perspektiver, 1999-2001. Med afsæt i data fra dette projekt planlægges og gennemføres de kommende projekter i 2000, 2001 og 2002:

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

2000: FORSKNING I FORMIDLING:

FORMÅL: en kvalitativ vurdering af en række formidlingsinitiativer på Esbjerg Kunstmuseum mhp en præcisering og beskrivelse af initiativernes pædagogiske potentialer samt på at udvikle en museumsformidling, som integrerer museumsgæstens færdigheder og personlige erfaringer i omgang med billedkunst.

RESULTATER: Gennem Esbjerg Kunstmuseums formidlingstiltag og forskellige eksperimenterende udstillingsformer oplever publikum, at de umiddelbart kan komme i kontakt med moderne kunst og samtidig er i stand til at formulere sig om forhold der vedrører kunstoplevelsen.

LITTERATUR: Rapport (SMN/EKS), Kjeldgaard, I.M.: Æstetiske oplevelser for alle, in Lundgren Nielsen mfl. (red) Formidling af kunst til børn og unge, Landsforeningen børn, kunst og billeder 1999, pp 11-13. Funch, B. S. (2000). Tipos de Apreciação Artística e sua Aplicação na Educação de Museu, in Educação Estética e Artística; Abordagens transdisciplinares, edited by João Pedro Fróis, 109-125. Lisboa: Fundação Calouste Gulbenkian.

IMPLEMENTERING: Nye formidlingstiltag, nye tiltag i æstetisk laboratorium, der som noget nyt åbnes generelt for publikum, ny perspektivering af samlingen 'Med sjette sans'.

2001 og 2002: FORESTILLINGER 2001, FORESTILLINGER 2002:

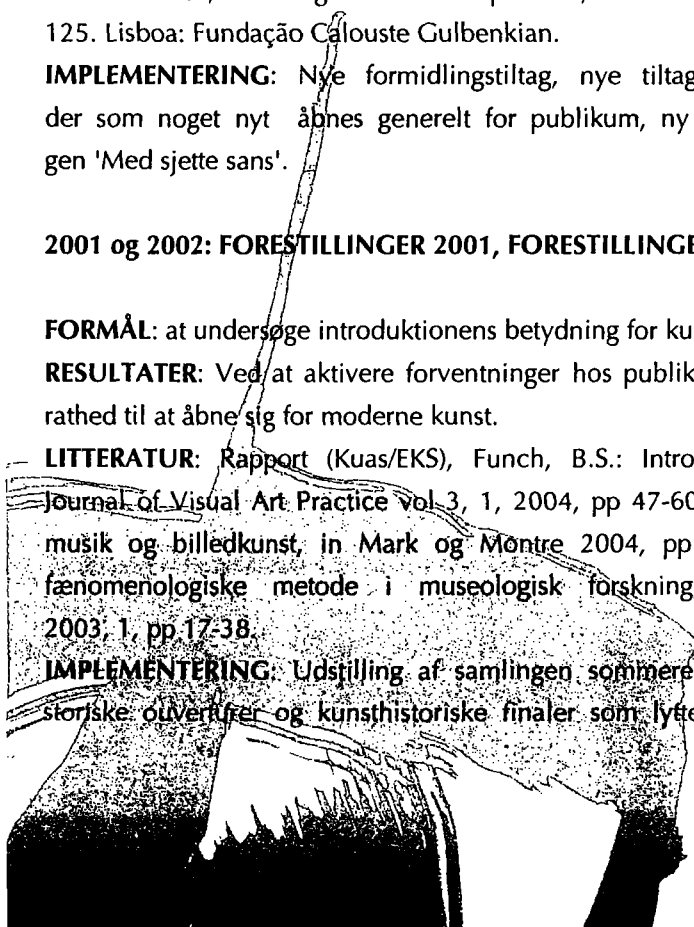
FORMÅL: at undersøge introduktionens betydning for kunstoplevelsen.

RESULTATER: Ved at aktivere forventninger hos publikum kan man skabe en parathed til at åbne sig for moderne kunst.

LITTERATUR: Rapport (Kuas/EKS), Funch, B.S.: Introducing People to Art, in Journal of Visual Art Practice vol. 3, 1, 2004, pp 47-60. Kjeldgaard, I.M.: Mellem musik og billedkunst, in Mark og Møntre 2004, pp 29-34, Funch, B.S.: Den fænomenologiske metode i museologisk forskning, in Nordisk museologi 2003, 1, pp.17-38.

IMPLEMENTERING: Udstilling af samlingen sommeren 2003 med ikke-kunsthistoriske overførte og kunsthistoriske finaler som lytteposter. Udvikling af ikke-

KUNSTMUSEUM

kunsthistoriske introduktioner til værker i samlingen. Nærmere undersøgelser af relationer mellem musik og billedkunst i næste projekt:

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

2003: MELLEM MUSIK OG BILLEDKUNST

FORMÅL: at undersøge, om museumsgæsters forestillinger om kunst som noget, der skal forstås og forklares, kan ændres ved at give dem mulighed for (nonverbalt) at give deres oplevelser musikalsk form.

RESULTATER: En formidlingsstrategi, hvor publikum sætter musik eller sang til et billedkunstnerisk værk, påvirker kunstopplevelsen på en måde, der fremmer den visuelle iagttagelse, det personlige engagement og den erindringsmæssige tilknytning til værket.

IMPLEMENTERING: 'Tranzart' - et formidlingsprojekt for og med erhvervslivets aktører i samarbejde med Musikkonservatoriet, 'Fra øre til øje' - et formidlingstiltag opstillet fast i åbne magasiner.

LITTERATUR: Rapport (Kuas/EKS), Funch, B.S.: Mellem musik og billedkunst, in Passepartout 23, 2004, pp 135-153, Guldberg, M.: Syng et maleri, in Passepartout 23, 2004, pp 130-134, Kjeldgaard, I.M.: Æstetisk krydsfelt, in Passepartout 23, 2004, pp 123-129, Kjeldgaard, I.M.: Mellem musik og billedkunst, in Mark og Montre, 2004, pp 29-34.

KUNSTMUSEUM

2004 og 2005: VÆRK I KONTEKST og VÆRK OG TEMA - et udstillingsmetodisk forskningsprojekt i to dele:

FORMÅL: at undersøge en række kunsthistoriske udstillingsprincippers betydning for publikums perception og reception af kunst i samarbejde med eksterne forskere.

RESULTATER: Oplevelsen af et kunstværk er stærkt påvirket af den kontekst, som værket præsenteres i, og derfor er det en væsentlig udfordring for kunstmuseerne at præsentere værkerne på en måde, der fremmer værkets relation til betragterens livsverden.

LITTERATUR: Rapport (Kuas/EKS), kort introduktion v. Kjeldgaard, I.M.: Værk i kontekst, in Ny dansk museologi, 2005, red. Bruno Ingemann og Ane Hejlskov Larsen, pp 135-140.

BJARNE SODE FUNCH har i løbet af samarbejdet med Esbjerg Kunstmuseum fået doktorgrad på sin disputats *The Psychology of Art Appreciation*. Ud over ovennævnte artikler har han desuden skrevet en lang række artikler, der bl.a. bygger på data og resultater fra museets forskningsprogram, eksempelvis flg.: Funch, B. S. (2005): A psychological theory of the aesthetic experience, in Eugene Maltanov, Colin Martindale, Elena Berezina, Leonid Dorfman, Dimitry

Leontiev, Vladimir Petrov, and Paul Locher (red.), Proceedings International Congress on Aesthetics, Creativity, and Psychology of the Arts. International Congress of Aesthetics, Creativity, and Psychology of the Arts, Perm, Rusland, 1.-3. juni 2005 (s. 210-211). Perm, Rusland: Perm State Intitute of Art and Culture.

ESBJERG KUNSTMUSEUM

HAVNEGADE 20

DK 6700 ESBJERG

DANMARK

TLF +45 7513 0211

FAX +45 7512 6812

The logo for Esbjerg Kunstmuseum features the word "ESBJERG" in a bold, sans-serif font above the word "KUNSTMUSEUM" in a larger, bold, sans-serif font. The letters are white and set against a dark, textured background.

ESBJERG KUNSTMUSEUM – museum for moderne kunst

ESBJERG KUNSTMUSEUM – museum of modern art

Samling af kunst fra 20.-21. århundrede

Collection of modern and contemporary art

Skiftende udstillinger af moderne dansk og international kunst

Special exhibitions of modern Danish and international art

Rum for eksperimenterende kunst

Project room for experimental art

Åbne magasiner

Open stores

Æstetisk laboratorium

Aesthetic laboratory

Duftinstallation

Scent installation

Personlige kunstoplevelser for børn og voksne

Personal art experiences for adults and children

